

PROJEKTS

«Elastīgs bērnu uzraudzības pakalpojums darbiniekiem ar nestandarta darba laiku»

DARBA UN ĢIMENES LĪDZSVARS

PROJEKTU LĪDZFINANSĒ
EIROPAS SAVIENĪBA

SUBSIDĒTĀS BĒRNU APRŪPES
ORGANIZĀCIJAS IESPĒJAS
UZŅĒMUMOS

PROJEKTU UN KVALITĀTES VADĪBA

PĒTĪJUMA REZULTĀTI

RĪGA, 2018.GADA 8.MARTS

LR Labklājības ministrija

RĪGAS DOME

ES NODARBINĀTĪBAS UN SOCIĀLĀS INOVĀCIJAS PROGRAMMAS (EASI) 2014.-2020.GADAM
LĪDZFINANSĒTAIS PROJEKTS VS/2015/0206

IESAISTĪTIE UZŅĒMUMI

EKSPERIMENTĀLĀ GRUPA

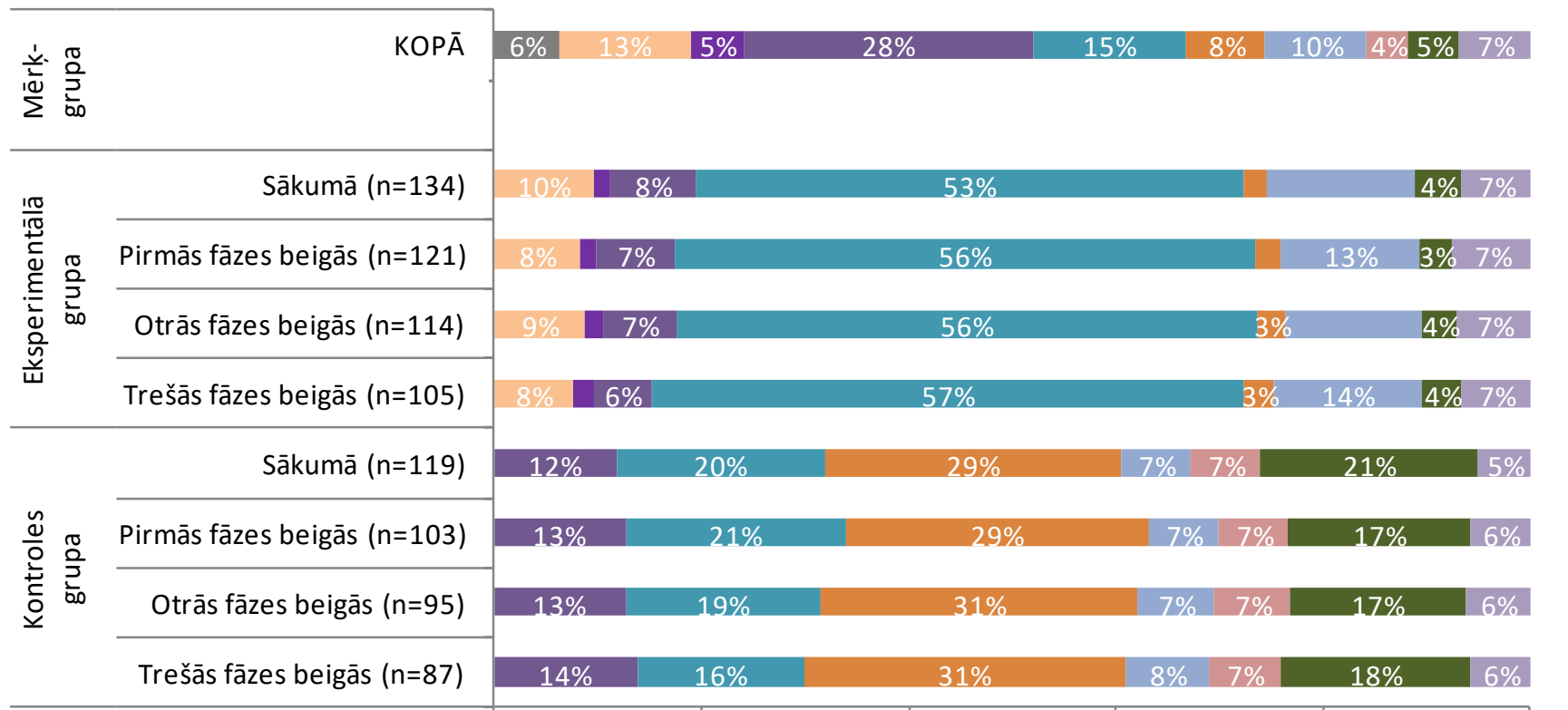
Uzņēmums	Projektu uzsākušo skaits
AirBaltic	20
Lidosta "Rīga"	18
Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests	17
Rīgas Satiksme	16
Latvijas gaisa satiksme	15
Lido	5
Latvijas koncerti	4
Jaunais Rīgas teātris	3
Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests	3
Rimi	3
Bromus	2
LMT	2
Nacionālais teātris	2
PET Baltija	2
Rīgas pašvaldības bērnu un jauniešu centrs	2
Aragats	1
ArtSmart	1
Cubies	1
Rīgas Dzemdību nams	1
Eko Studio	1
Jelgavas augļi	1
Jelgavas slimnīca	1
Kolonāde. Mūsu stāsti	1
Swedbank	1
Valsts policija	1

KONTROLES GRUPA

Uzņēmums	Projektu uzsākušo skaits
Grifs AG	32
Latvijas Pasts	23
P.Stradiņa slimnīca	22
Maxima	14
Baltijas Starptautiskā akadēmija	5
Jelgavas Pašvaldības policija	4
Sabiedrības integrācijas valsts aģentūra	4
Valmieras Drāmas teātris	4
RISEBA	3
Vidzemes slimnīca	3
Nacionālā bibliotēka	2
DHL	1
Runway	1
Transporent auto noma (Sixt)	1

UZŅĒMUMU DARBĪBAS SFĒRAS

A B+C+D+E F G+I H+J K+L+M+N O P Q R+S+T+U

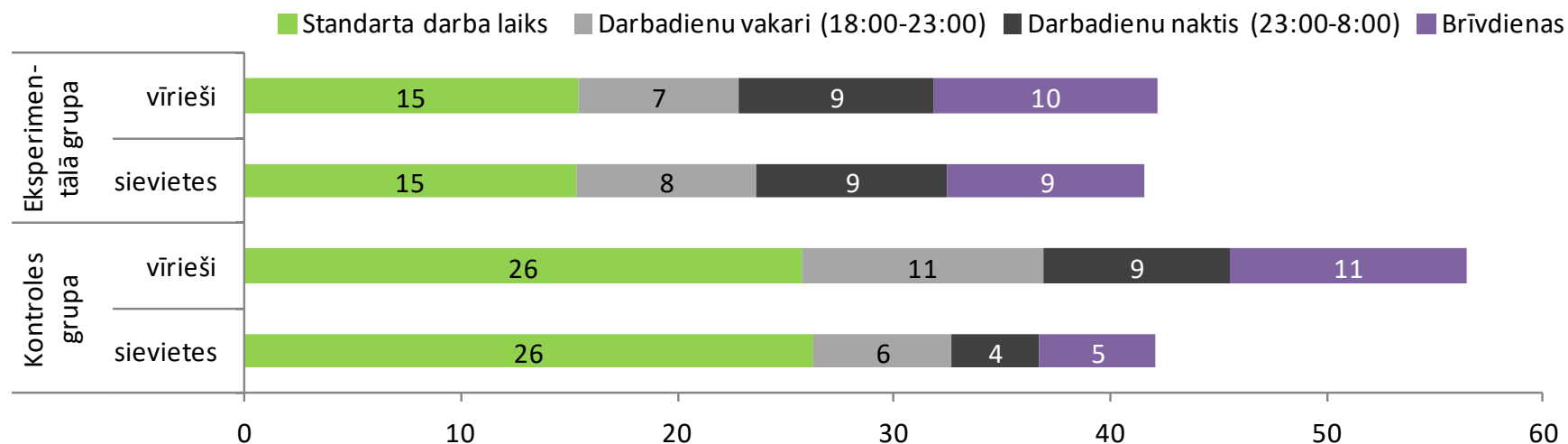
A Lauksaimniecība, mežsaimniecība un zivsaimniecība	0%
B Ieņēmumu rūpniecība un karjeru izstrāde	
C Apstrādes rūpniecība	
D Elektroenerģija, gāzes apgāde, siltumapgāde un gaisa kondicionēšana	
E Ūdens apgāde; notekūdeņu, atkritumu apsaimniekošana un sanācija	
F Būvniecība	

G Vairumtirdzniecība un mazumtirdzniecība; automobiļu un motociklu remonts
I Izmitināšana un ēdināšanas pakalpojumi
H Transports un uzglabāšana
J Informācijas un komunikācijas pakalpojumi
K Finanšu un apdrošināšanas darbības
L Operācijas ar nekustamo īpašumu
M Profesionālie, zinātniskie un tehniskie pakalpojumi
N Administratīvo un apkalpojošo dienestu darbība

O Valsts pārvalde un aizsardzība; obligātā sociālā apdrošināšana
P Izglītība
Q Veselība un sociālā aprūpe
R Māksla, izklaide un atpūta
S Citi pakalpojumi
T Mājsaimniecību kā darba devēju darbība; pašpatēriņa preču ražošana un pakalpojumu sniegšana individuālajās mājsaimniecībās
U Ārpusteritoriālo organizāciju un institūciju darbība

IESAISTĪTO DARBINIEKU DARBA LAIKA RAKSTUROJUMS

STUNDAS NEDĒLĀ, SALĪDZINOT EKSPERIMENTĀLO UN KONTROLES GRUPU DZIMUMU GRIEZUMĀ PIRMĀS FĀZES SĀKUMĀ

EKSPERIMENTĀLĀ GRUPA:

VĪRIEŠI = 64; SIEVIETES = 70

KONTROLES GRUPA:

VĪRIEŠI = 39; SIEVIETES N = 80

NESTANDARTA DARBA LAIKA PRIEKŠROCĪBAS UN TRŪKUMI

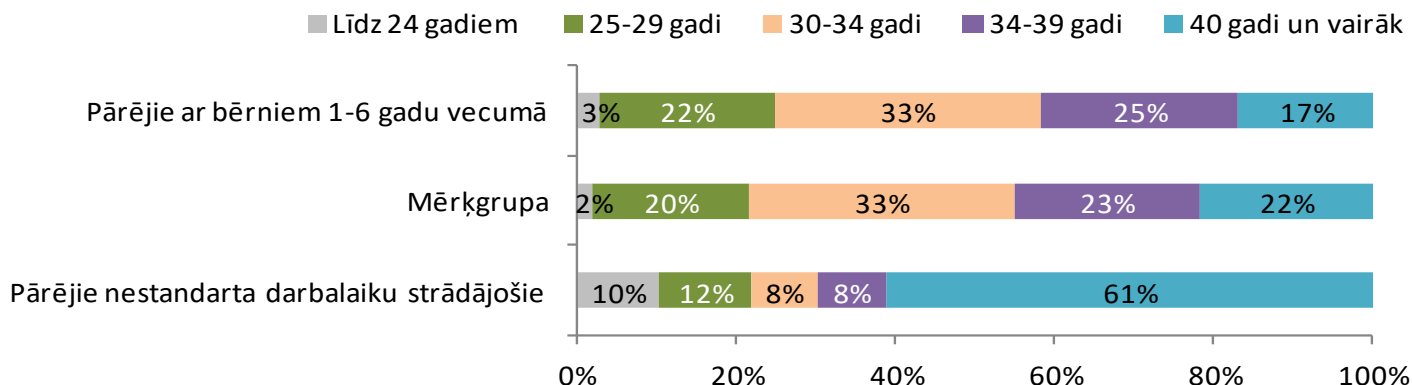
Kam:	Nestandarta darba laika priekšrocības	Nestandarta darba laika trūkumi
Vecākiem	Vairāk brīvdienu, ko var pavadīt ar ģimeni	Mazāk brīva laika ar ģimeni
	Iespēja salāgot savu darba laiku ar cita ģimenes locekļa darba laiku, kas labāk ļauj nodrošināt bērnu pieskatīšanu	Grūtības nodrošināt bērna pieskatīšanu, nogādāt uz/ no bērnudārza laikā, kad strādā nestandarta darba laiku
	Papildus piemaksas pie algas par darbu brīvdienās un nakts stundās	Grūtības izgulēties
		Grūtības nokļūt uz darbu vai no tā
Uzņēmumiem	Priekšrocības saistītas ar uzņēmuma funkcijām: optimāli izmantotas iekārtas, nodrošināta procesa nepārtrauktība, novērsta iekārtu dīkstāve, optimizēts darba stundu skaits	Iemesls darbinieku mainībai un grūtāka jaunu darbinieku piesaiste, trūkstot darbiniekiem, palielinās citu darbinieku slodze, kas ietekmē viņu iespēju atpūsties.

MĒRĶGRUPA - NESTANDARTA DARBA LAIKĀ NODARBINĀTĀS PERSONAS, KAM IR BĒRNI 1-6 GADU VECUMĀ

GRUPU PĀRKLĀŠANĀS LATVIJĀ

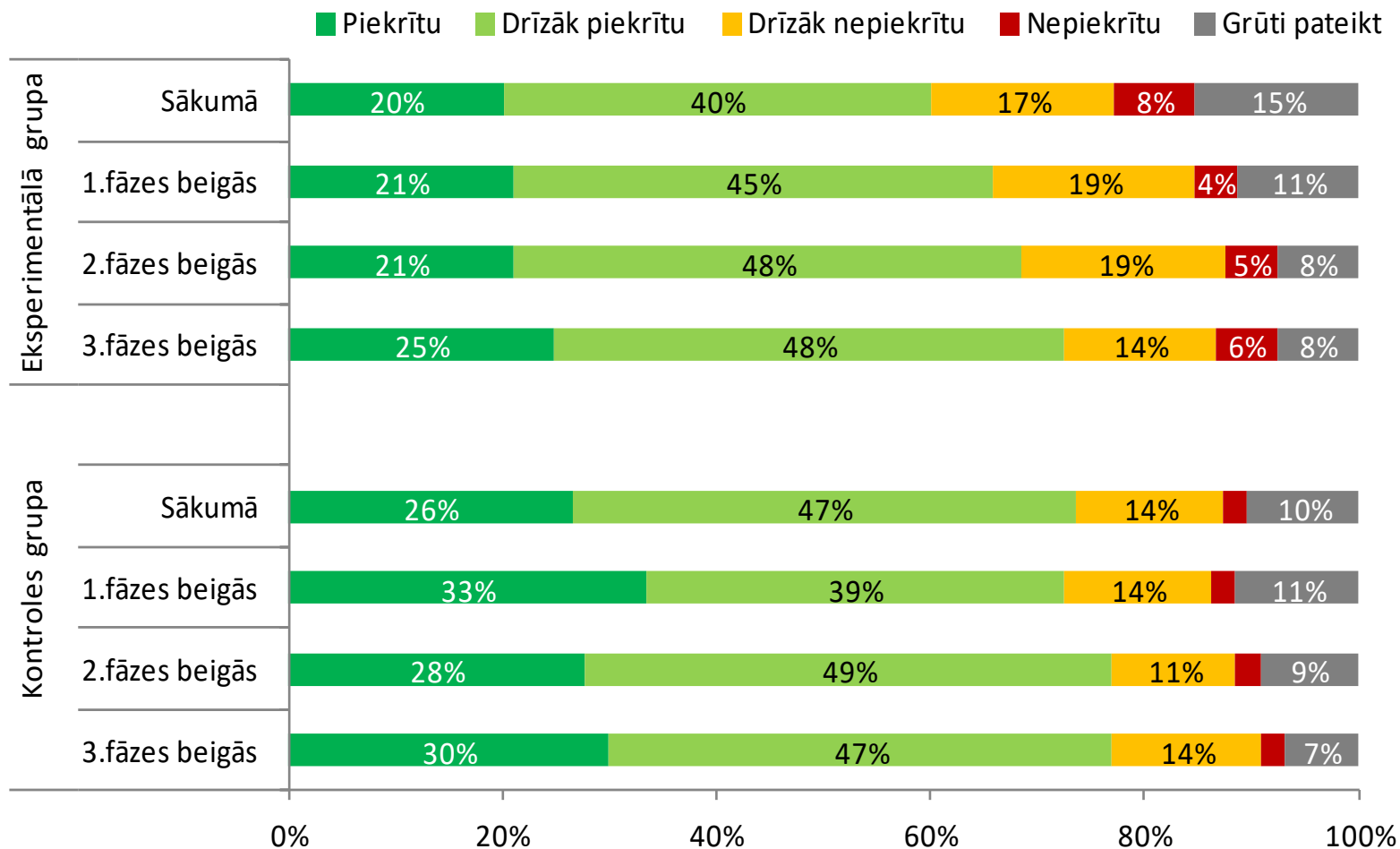

KOPĒJAIS VECUMU SADALĪJUMS RĪGĀ, JELGAVĀ UN VALMIERĀ

SITUĀCIJAS IZMAIŅAS DARBA TIRGŪ

APGALVOJUMU **"MAN BŪTU VIEGLI ATRAST CITU DARBU, JA RASTOS TĀDA VAJADZĪBA"**
NOVĒRTĒJUMA IZMAIŅAS, SALĪDZINOT EKSPERIMENTĀLO (N=105) UN KONTROLES (N=87) GRUPU

EKSPEKTĀCIJAS NO PAKALPOJUMA

Publiskā pārvalde

Darba ņēmēji

Darba devēji

Nodarbinātības faktori

- Veicina uzņēmējdarbību un nodarbinātību;

- Mazina nabadzības risku (īpaši sievietēm un vientuļajiem vecākiem).

- Mazinās darba kavējumi (īpaši sievietēm, vientuļajiem vecākiem, vieglāk aizvietojamajiem darbiniekiem), uzlabojot attiecības ar darba devēju, kolēģiem, paaugstinot ienākumus;

- Ļauj saglabāt esošo darbavietu, ja citādi būtu grūti to savienot ar ģimeni;

- Iespēja darbā pavadīt vairāk laika (lielāka slodze, virsstundas u.tml.), kas veicina karjeru un paaugstina ienākumus;

- Kvalitatīvāk paveikts darbs (jo nav jādomā par bērna pieskatīšanu).

- Mazāka darbinieku prombūtne slimības dēļ;

- Zemāka darbinieku mainība;

- Darba produktivitātes paaugstināšana;

- Uzlabo apmierinātību ar darbu (t.sk., var piemērot kā papildus " bonusu" labākajiem darbiniekiem);

- Var izmantot publiskā tēla veidošanai kā ģimenei draudzīgs uzņēmējs;

- Ļauj piesaistīt jaunus darbiniekus.

Ģimenes dzīves faktori

- Mazina laika un finansiālo resursu nevienlīdzību nestandarta darba laiku stādājošajiem, vientuļajiem vecākiem, sievietēm.

- Papildus laika resursi ģimenes dzīvei un savām vajadzībām;

- Dzīvesbiedru kopīgi pavadītā laika veicināšana (piemēram, mazinot "spoguļgrafiku" izmantošanu).

- Uzlabo ģimenes dzīves kvalitāti nestandarta darba laiku stādājošajiem (var būt novērojuši, kas dažkārt ir problēmas; daļai tas nāk no pašu pieredzes).

Bērnu drošības faktori

- Pakalpojums ir standartizēts, kas nodrošina uzraudzības iespējas (īpaši aktuāli nelabvēlīgo ģimeņu gadījumā);

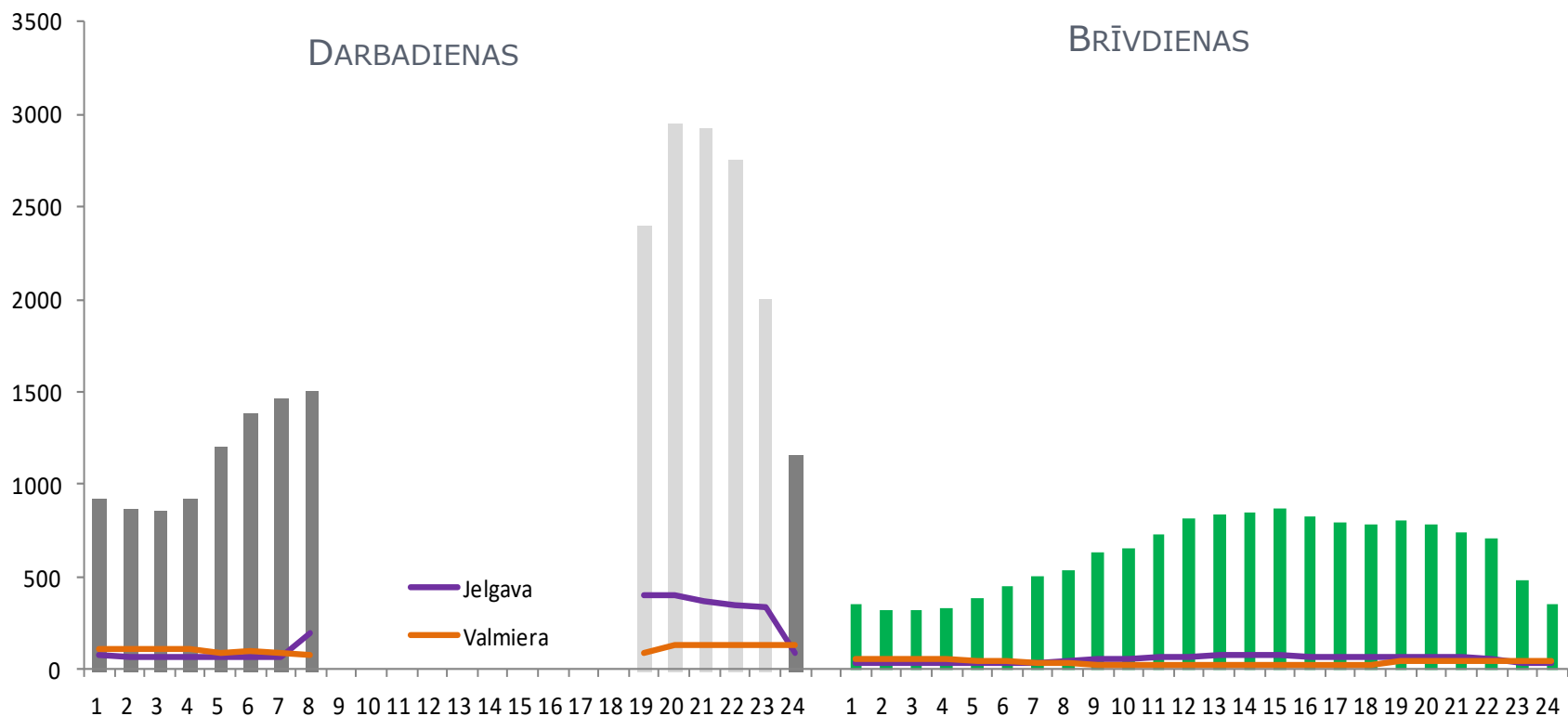
- Risinājums, ja pašvaldība nevar nodrošināt bērnodārzu visiem, kam nepieciešams.

- Mazina nedrošas bērnu uzraudzības prakses gadījumus;

- Iespēja drošai bērnu uzraudzībai, ja bērnam nav pieejams bērnodārzs.

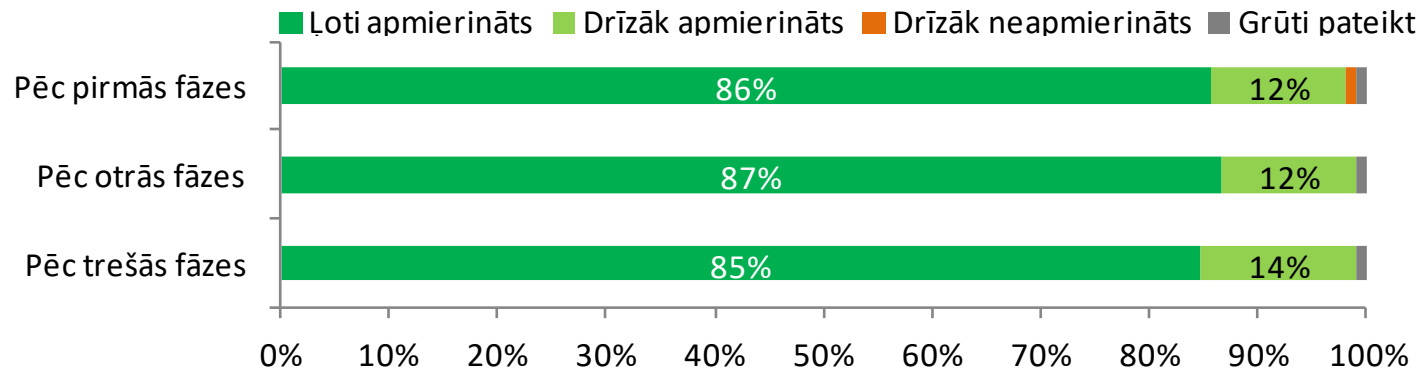
- Atbilstība vecāku priekšstatiem par aukles kvalitātēm.

PAKALPOJUMA IZMANTOŠANAS BIEŽUMU DINAMIKA DALĪJUMĀ PA DIENNAKTS STUNDĀM (PIRMAJOS 10 MĒNEŠOS)

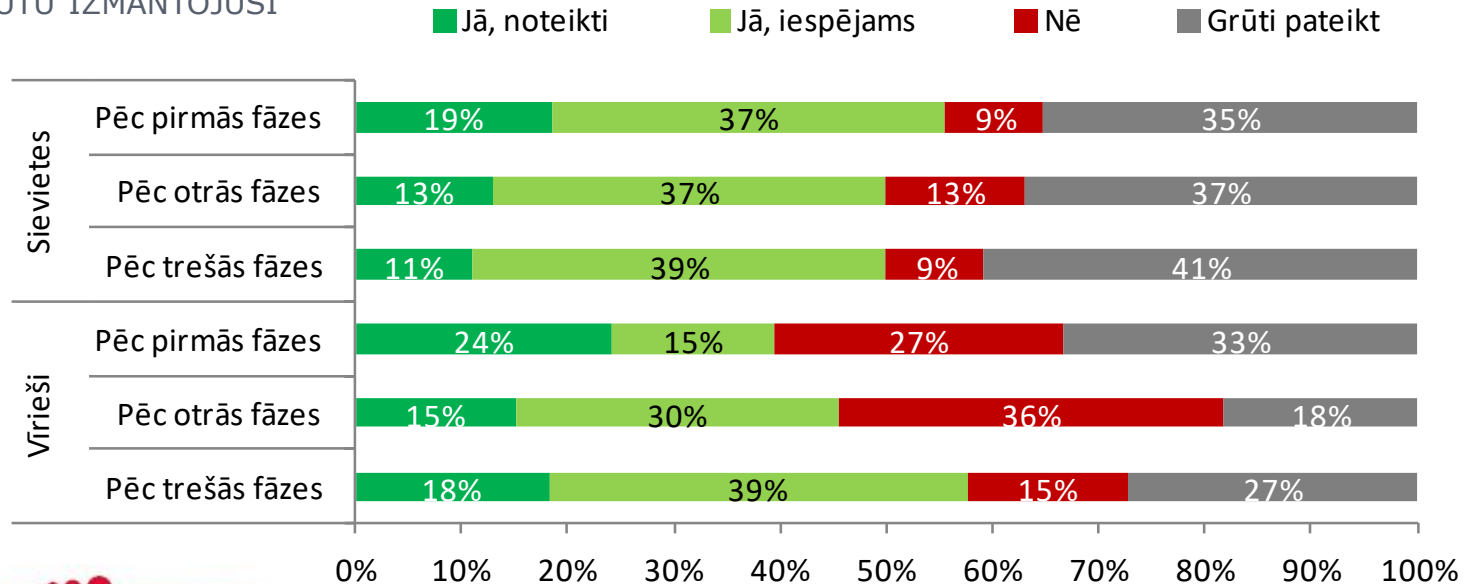

APMIERINĀTĪBA AR PAKALPOJUMU, TĀ NEPIECIEŠAMĪBA

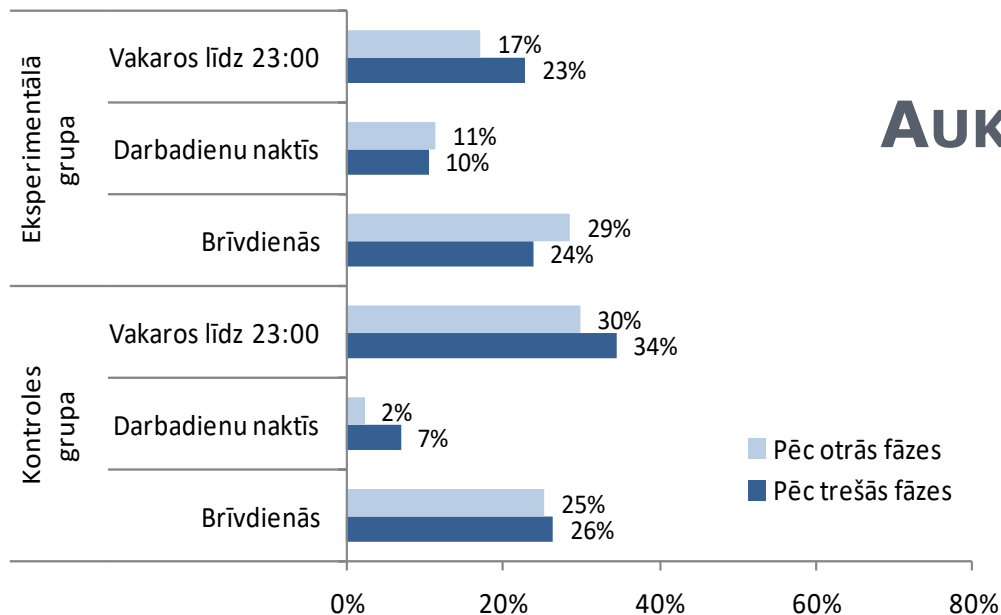
EKSPERIMENTĀLĀS GRUPAS DALĪBNIKU (N=105) ATBILDES UZ JAUTĀJUMU, VAI VIŅI IR APMIERINĀTI AR PAKALPOJUMA KVALITĀTI PROJEKTA IETVAROS

KONTROLES GRUPAS SIEVIEŠU (N=54) UN VĪRIEŠU (N=33) ATBILŽU SALĪDZINĀJUMS UZ JAUTĀJUMU, VAI, JA VIŅIEM BŪTU PIEEJAMS TĀDS PAKALPOJUMS KĀ EKSPERIMENTĀLAJAI GRUPAI, VIŅI TO BŪTU IZMANTOJUŠI

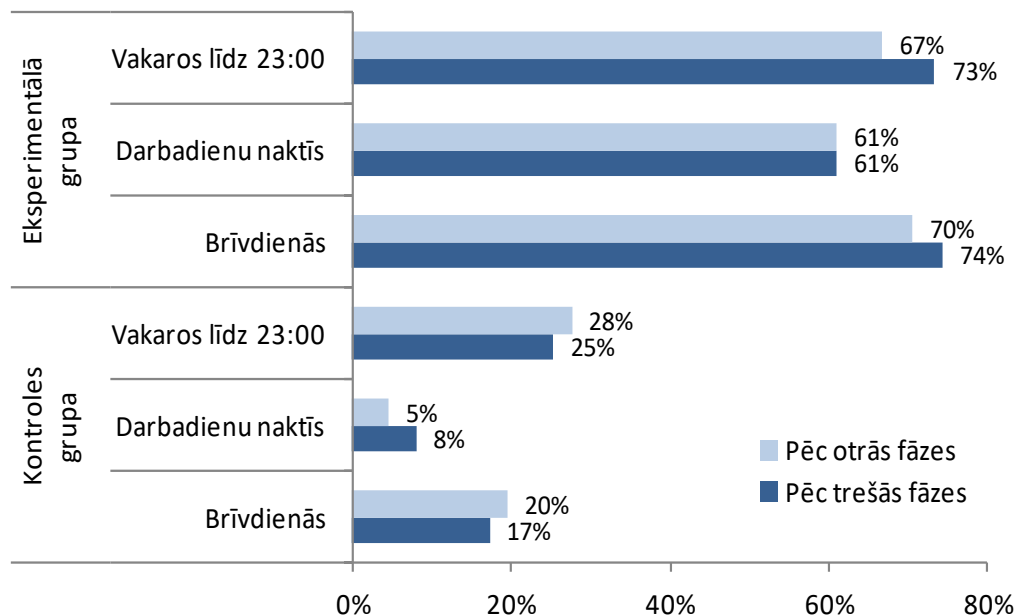

BĒRNUDĀRZU PAKALPOJUMI

AUKĻU VAI BĒRNUDĀRZU PAKALPOJUMI

AUKĻU PAKALPOJUMI

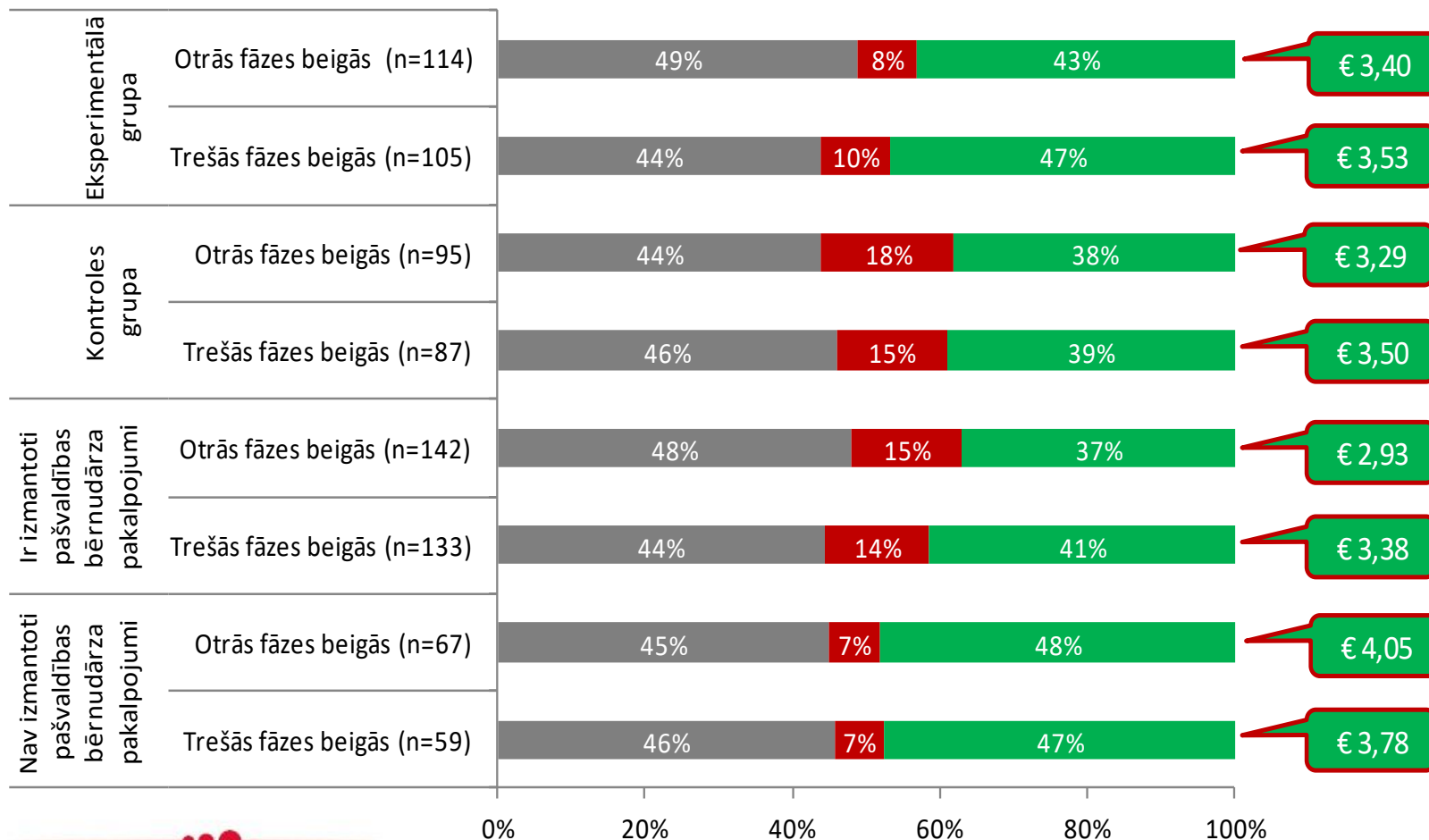

EKSPERIMENTĀLĀS (N=105) UN KONTROLES (N=87) GRUPAS DALĪBNIEKU ATBILDES UZ JAUTĀJUMU, KĀDI PAKALPOJUMI FĀZES LAIKĀ VARĒTU BŪT BIJUŠI NODERĪGI, JA TIE BŪTU PIEEJAMI (NEATKARĪGI NO TĀ, VAI SAŅEMTI VAI NĒ)

PAKALPOJUMU IZMAKSAS

SUMMA, KĀDU PROJEKTA DALĪBNIEKI BŪTU GATAVI MAKSĀT PAR VIEN STUNDU AUKLES VAI BĒRNUDĀRZA PAKALPOJUMA NESTANDARTA DARBA LAIKĀ

■ Grūti pateikt ■ Nemaksātu vispār ■ Nosauca summu

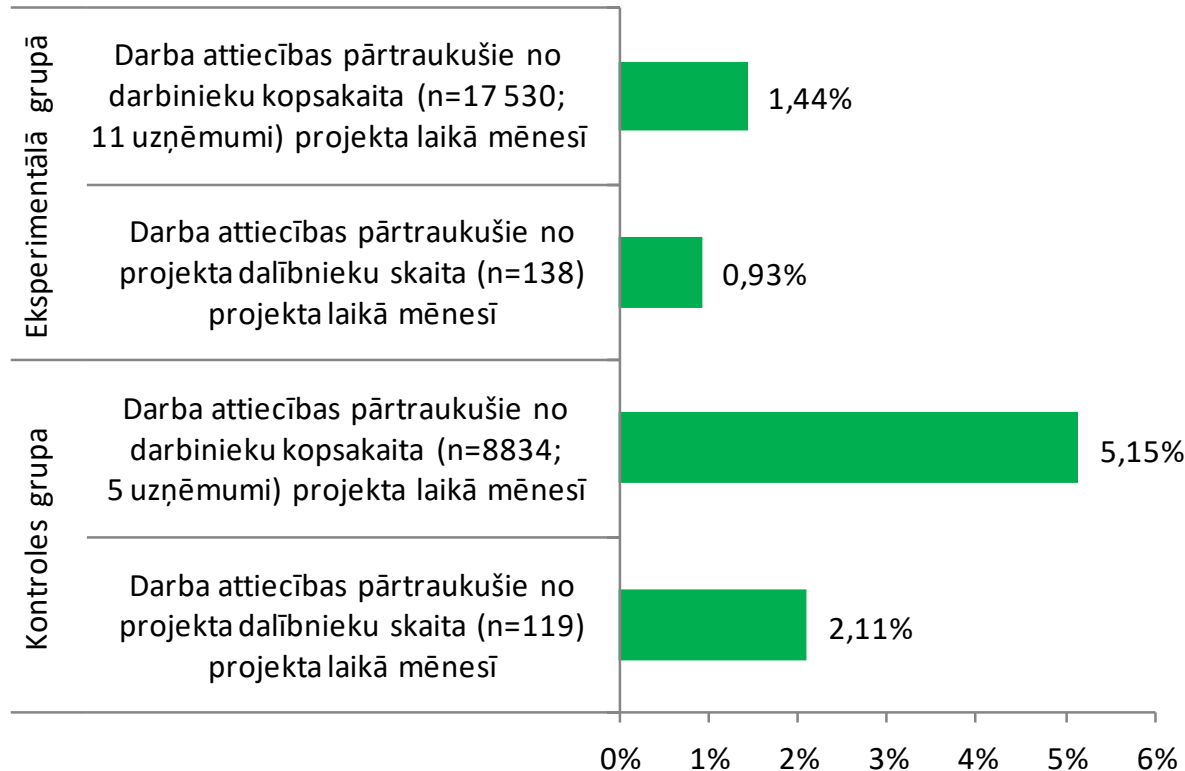

FAKTORI, PIE KURIEM PAKALPOJUMS ZAUDĒ JĒGU

	Publiskā pārvalde	Darba ņēmēji	Darba devēji
Finanses	• Ja pakalpojums ir par dārgu, ja nepietiek līdzekļu, ja ir optimālāks līdzekļu izlietošanas veids.	• Ja pakalpojums ir par dārgu.	• Ja uzņēmuma tam nepietiek līdzekļu vai ir citas to izlietošanas prioritātes.
Pakalpojuma nepieciešamība	• Ja tas neatbilst publiskās pārvaldes atbildības sfērai; • Ja ieguvumi nav izmērāmi.	• Ja ir ģimenes resursi bērnu uzraudzības nodrošināšanai. • Ja ir pārāk augsts darba īpatsvars laika resursu sadalījumā.	• Ja uzņēmums to nesaskata kā savu atbildības sfēru; • Ja ieguvumi nav izmērāmi; • Ja uzņēmuma darbinieku vecumstruktūra nosaka, ka ir nedaudz mazu bērnu.
Administratīvais slogs	• Ja ir pārāk sarežģīta organizēšana, administrēšana.	• Ja pakalpojums ir organizatoriski neērts; • Ja laba, pārbaudīta aukle nevēlas savus pakalpojumus legalizēt.	• Ja pakalpojuma uzraudzība paredz lielu administratīvo slogu; • Ja uzņēmumam jau ir savi problēmas risinājumi.
Drošība	• Ja nav kontroles mehānismu, kas ļauj uzņemt atbildību par pakalpojumu.	• Ja nav pārliecības par to, ka pakalpojuma sniegšana būs droša; • Ja neveidojas saskaņa ar pakalpojuma sniedzēju vai tas skatīts kā bērnam nepiemērots.	
Mērogs	• Ja pakalpojums ir specifisks, ar šauru mērķaudotoriju.		• Ja pakalpojumu izvēlas neliels darbinieku skaits.
Situācijas nepastāvība		• Ja izmainās darba laiks vai ģimenes situācija, kas ļauj bērnu uzraudzību nodrošināt ar ģimenes resursiem.	

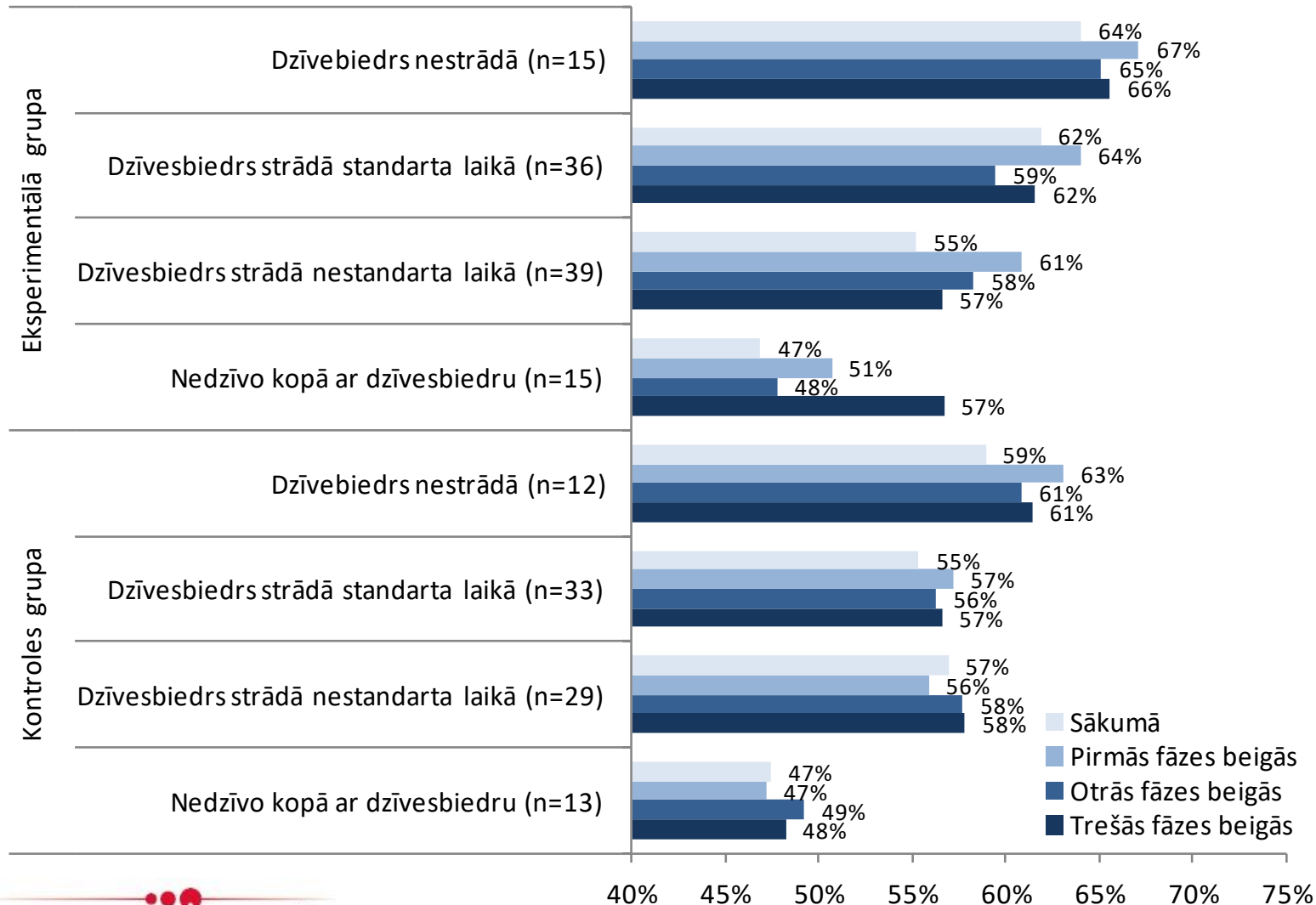
DARBA ATTIECĪBAS PĀRTRAUKUŠIE

MĒNESĪ DARBA ATTIECĪBAS PĀRTRAUKUŠO DARBINIEKU ĪPATSVARS NO KOPĒJĀ NODARBINĀTO UN PROJEKTĀ IESAISTĪTO SKAITA, SALĪDZINOT EKSPERIMENTĀLO UN KONTROLES GRUPU

APMIERINĀTĪBA AR DZĪVI

TAGADNES NOVĒRTĒJUMA IZMAIŅAS (PROCENTOS NO MAKSIMĀLI IESPĒJAMAJIEM RĀDĪTĀJIEM),
SALĪDZINOT SPECIFISKAS MĒRĶGRUPAS EKSPERIMENTĀLĀS UN KONTROLES GRUPAS IEKŠIENĒ

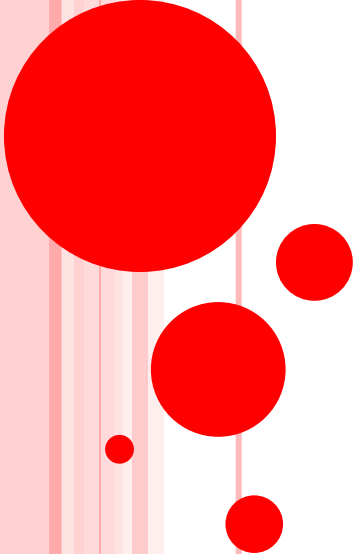

BŪTISKĀKIE SECINĀJUMI

- Pakalpojums ir vieglāk ieviešams situācijās, kad ģimenei vēl nav izstrādājies noteikts bērna pieskatīšanas modelis. Un līdz ar to arī vēlamais pakalpojuma dizains atkarīgs no pašas ģimenes resursiem.
- Pētījuma dati apliecina, ka pakalpojums visvairāk vajadzīgs ģimenēs, kur abi vecāki strādā nestandarta darba laiku un to vecāku ģimenēs, kas audzina bērnus vieni.
- No projekta – gan eksperimentālajā, gan kontroles grupā – biežāk aiziet sievietes, kas daļā gadījumu saistāms ar objektīvi komplicētāku situāciju darba un ģimenes dzīves savienošanā nekā vīriešiem. Aiziešana no projekta daļā gadījumu saistāma ar salīdzinoši radikāliem situācijas risinājumiem – darbavietas maiņu, darba laika maiņu, dzīvesvietas maiņu.
- Daļā gadījumu ģimenes norāda uz nepieciešamību bērna uzraudzībai ikdienā, un aukles apmaksāšana nestandarta darba laikā īsti neatrisina ģimenes problēmas. Līdz ar to būtisks uzdevums ir turpināt risināt bērnu uzraudzības pakalpojuma pieejamību arī standarta darba laikā.

BŪTISKĀKIE SECINĀJUMI

- Nav viennozīmīgas atbildes par diennakts bērnudārza atbilstību optimālam pakalpojuma dizainam. Vairākas pašvaldības ārpus projekta veiksmīgi to izmanto, tomēr projekta ietvaros šis risinājums neguva atbalstu.
- Aukļu pakalpojums projektā bija pieprasītāks, jo ir vieglāk pielāgojams katras ģimenes vajadzībām.
- Pētījuma dati parāda, ka vēlamais finansēšanas modelis ir tāds, kur tiek iesaistīta valsts, pašvaldība, daba devējs un darba ņēmējs, jo tas samazina katras puses izmaksas un riskus.
- Pakalpojuma pamatmērķis eksperimentālās grupas izpratnē galvenokārt ir mazināt slodzi, gūt zināmu atelpu, nevis pārdalīt pakalpojuma rezultātā iegūtos laika resursus par labu darbam.
- Uzņēmumiem, kas nodarbina cilvēkus nestandarta darba laikā, būtu racionāli piedāvāt elastīgu labumu grozu ar plašu pakalpojumu klāstu noteiktās robežās, no kuras katrs varētu izvēlēties sev piemērotāko. Svarīgi, lai šajā grozā būtu iekļauti arī aukles pakalpojumi.

PALDIES PAR UZMANĪBU!

Jautājumi, atbildes, diskusijas.